



# Svenskt kött – hållbar produktion och konsumtion

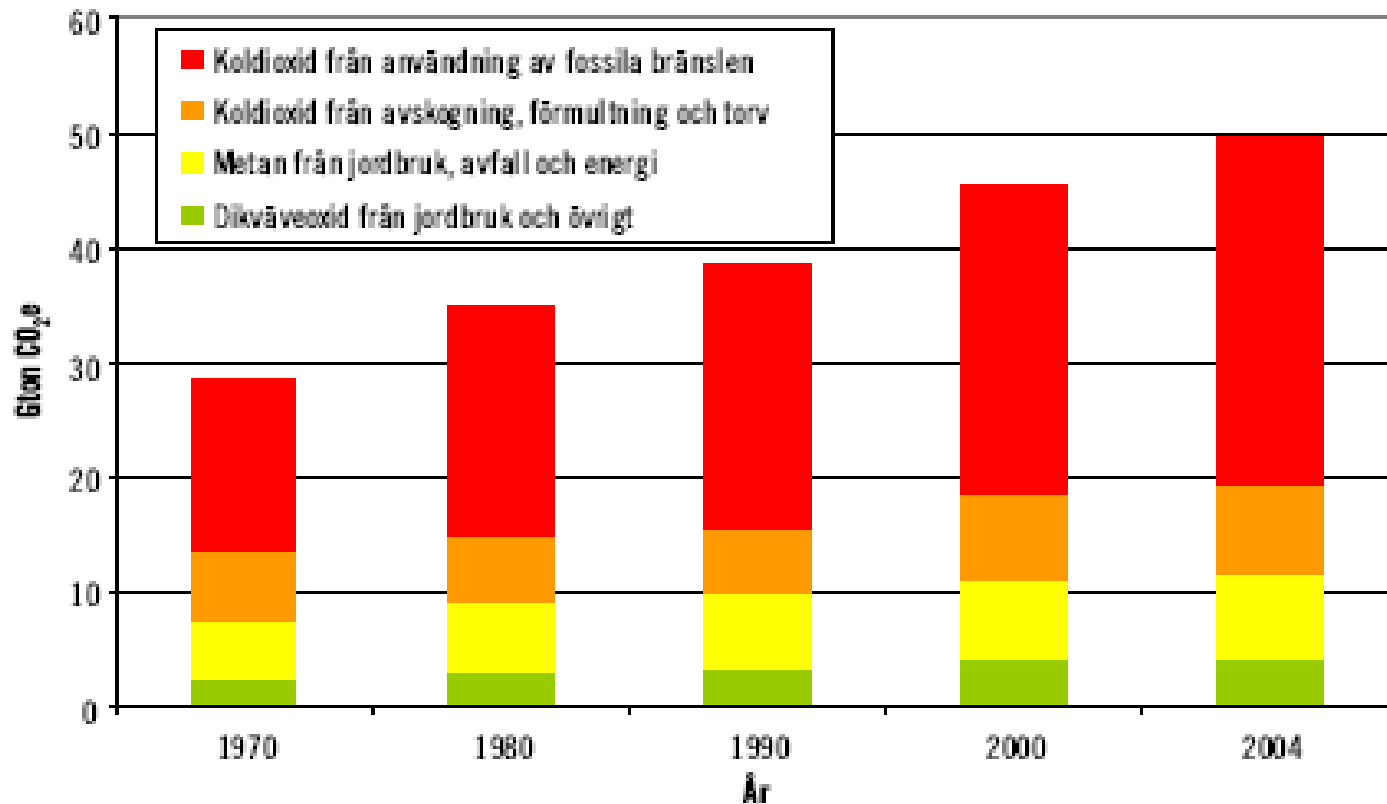
Jan Eksvärd, LRF  
[jan.eksvard@lrf.se](mailto:jan.eksvard@lrf.se)

Fokus fossilfri !  
Klimatsmart kött idag  
Hur minska utsläppen ytterligare ?





## Globala trender för mänskliga utsläpp, CO<sub>2</sub> e

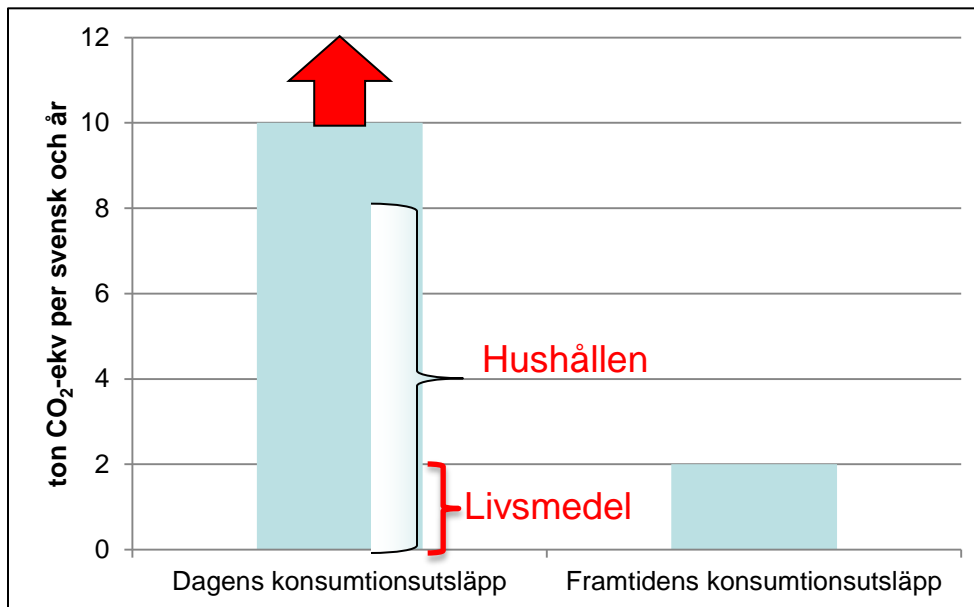


Källa: Baserad på data från IPCC (2007 a).





## Växthusgasutsläpp och livsmedel



Källa: Naturvårdsverket (2012) Underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050.



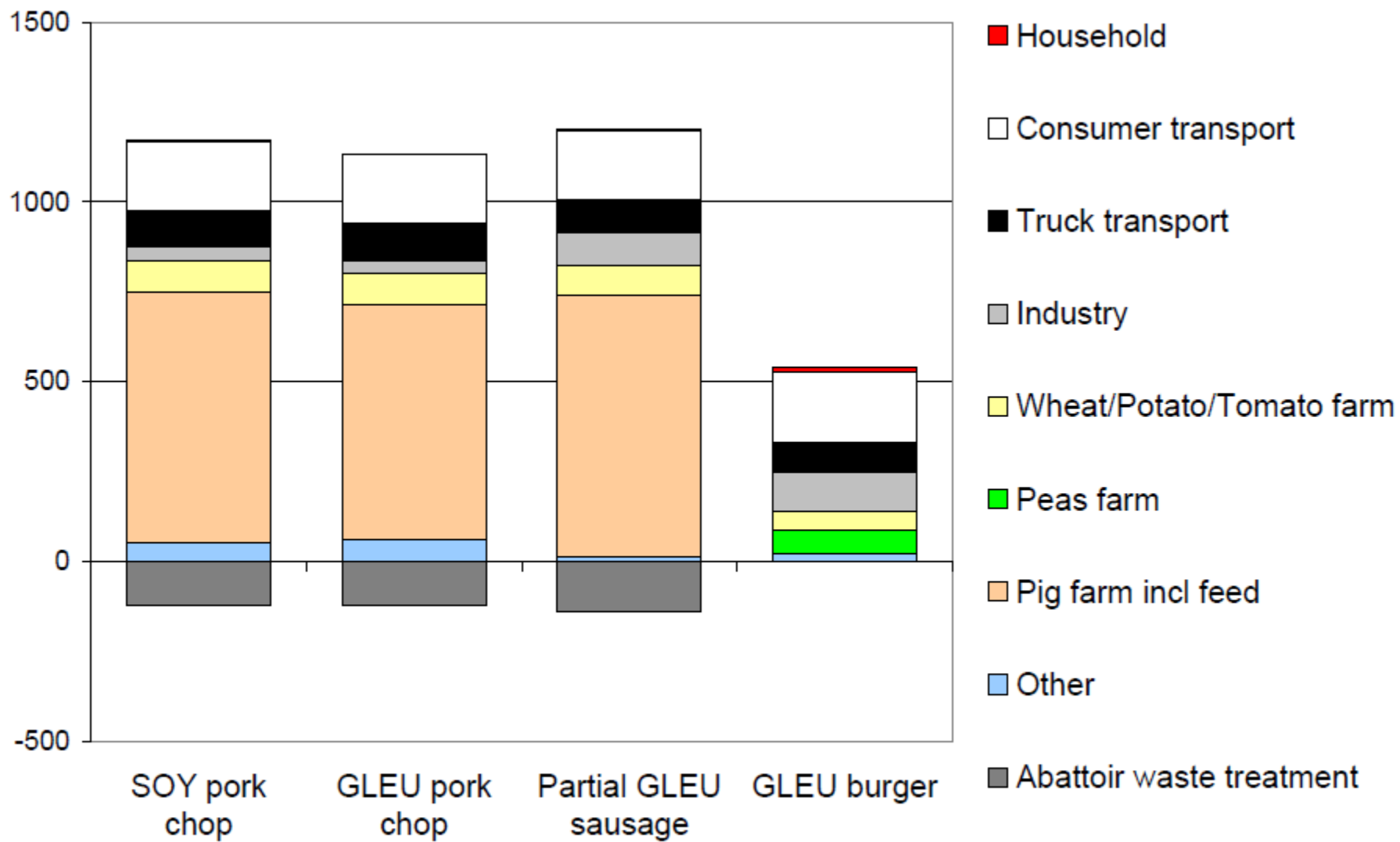
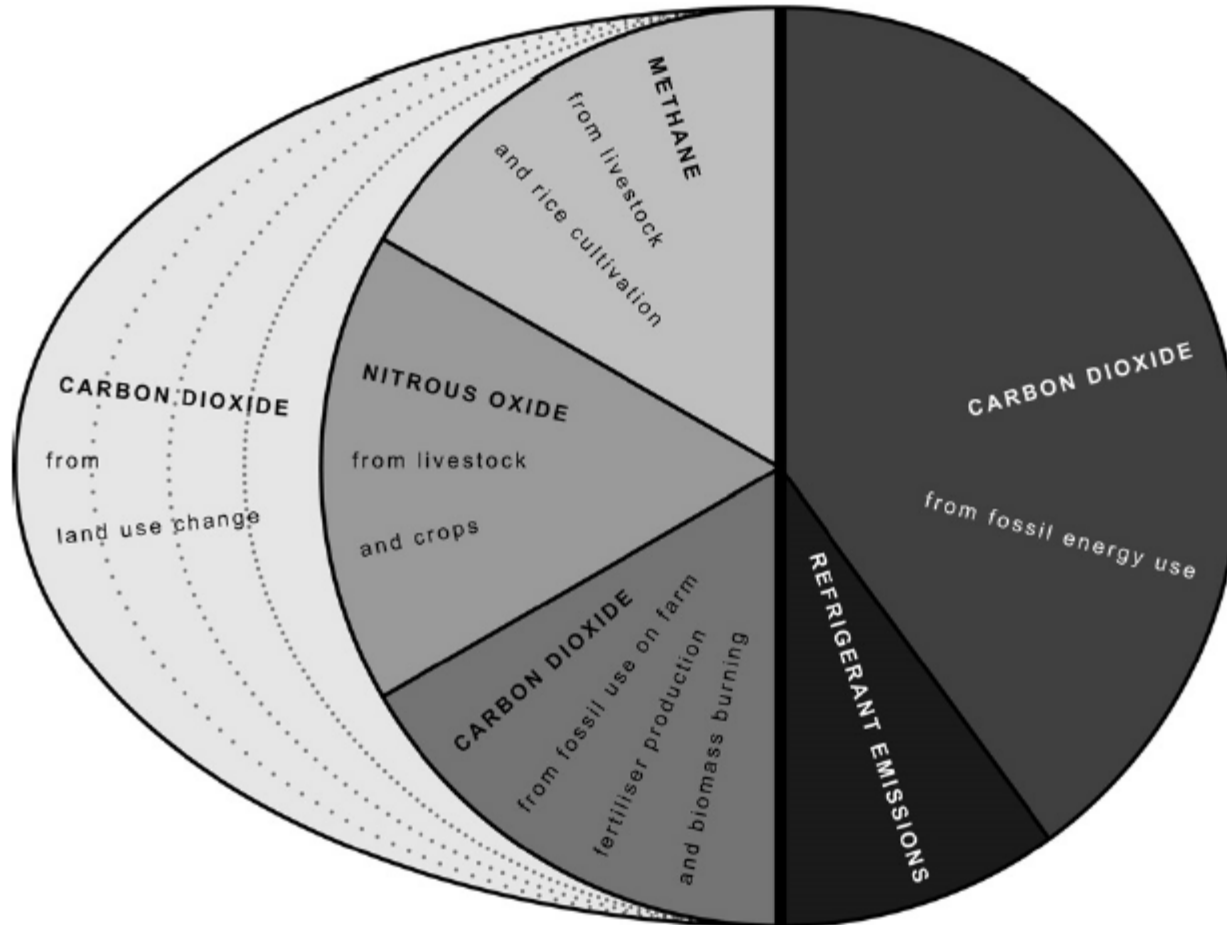


Figure 11. Global warming potential for the Swedish meal scenarios [g CO<sub>2</sub>-equ./meal].



UP TO FARM GATE

BEYOND FARM GATE



\*proportions for illustrative purposes only

Fig. 1. Food chain impacts and the distribution of the different gases.



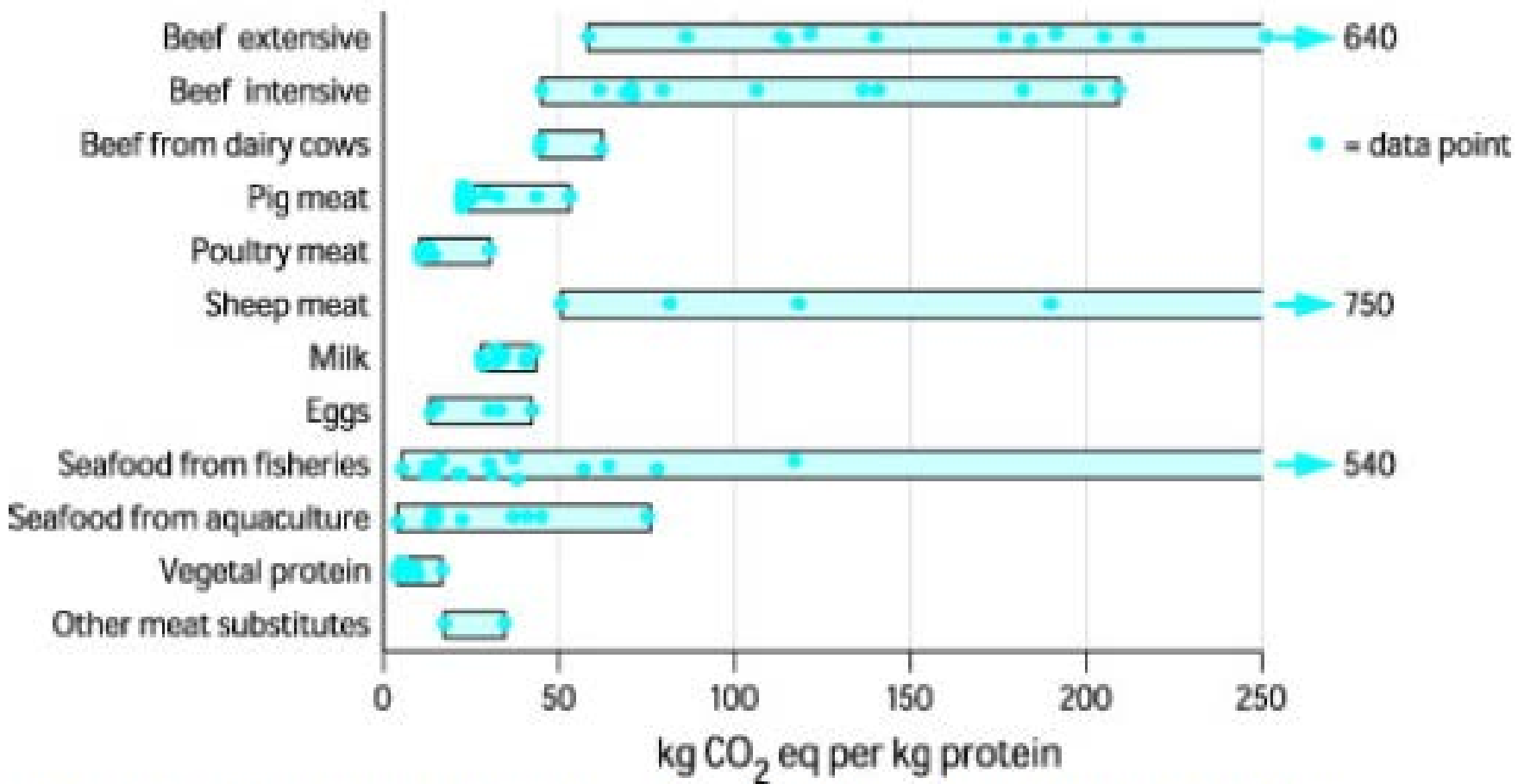
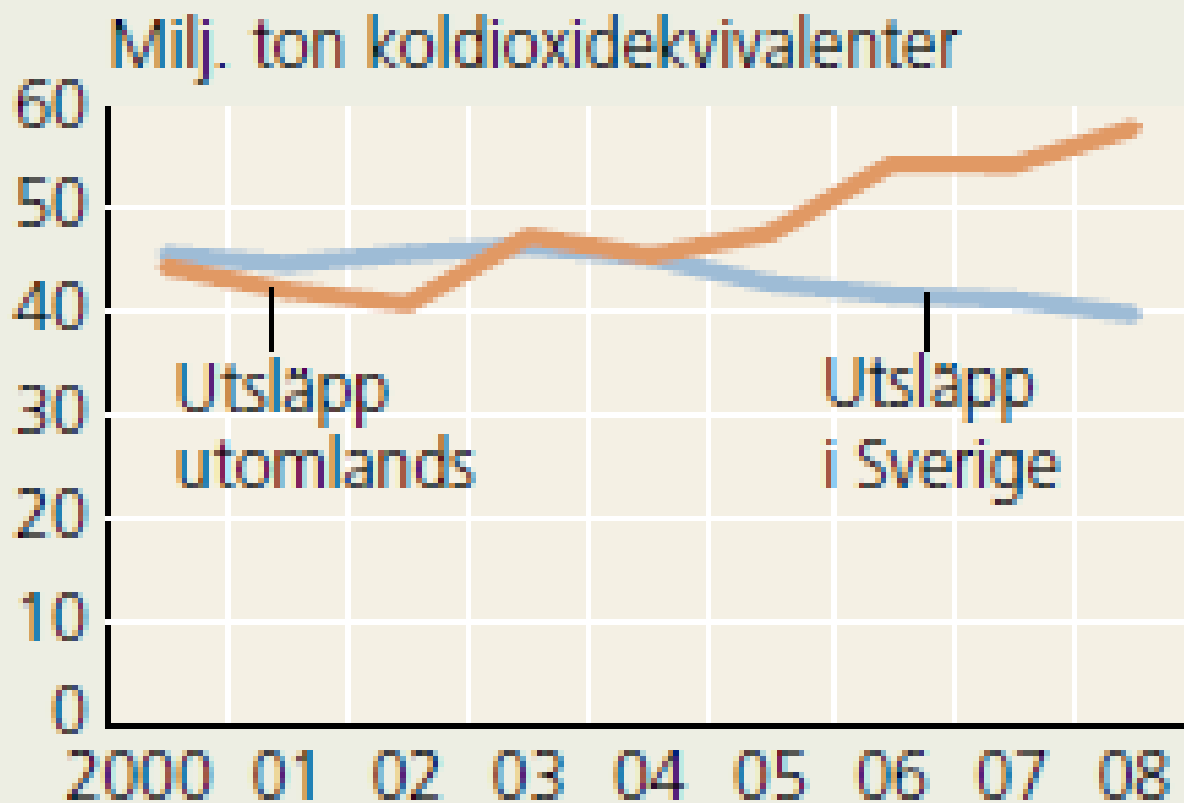


Figure 8. CF per kg of protein for different protein sources (from Nijdam et al., 2012).





## Figur 3. Utsläpp av växthusgaser förorsakade av svensk konsumtion





## Andel svenskt kött, procent av konsumtionen

	<b>1995</b>	<b>juni 2013</b>
Får och lamm	59,7	25,4
Nötkött	89,2	49,6
Griskött	98	66
Fågel	100	65,4
Ägg	100	95,4





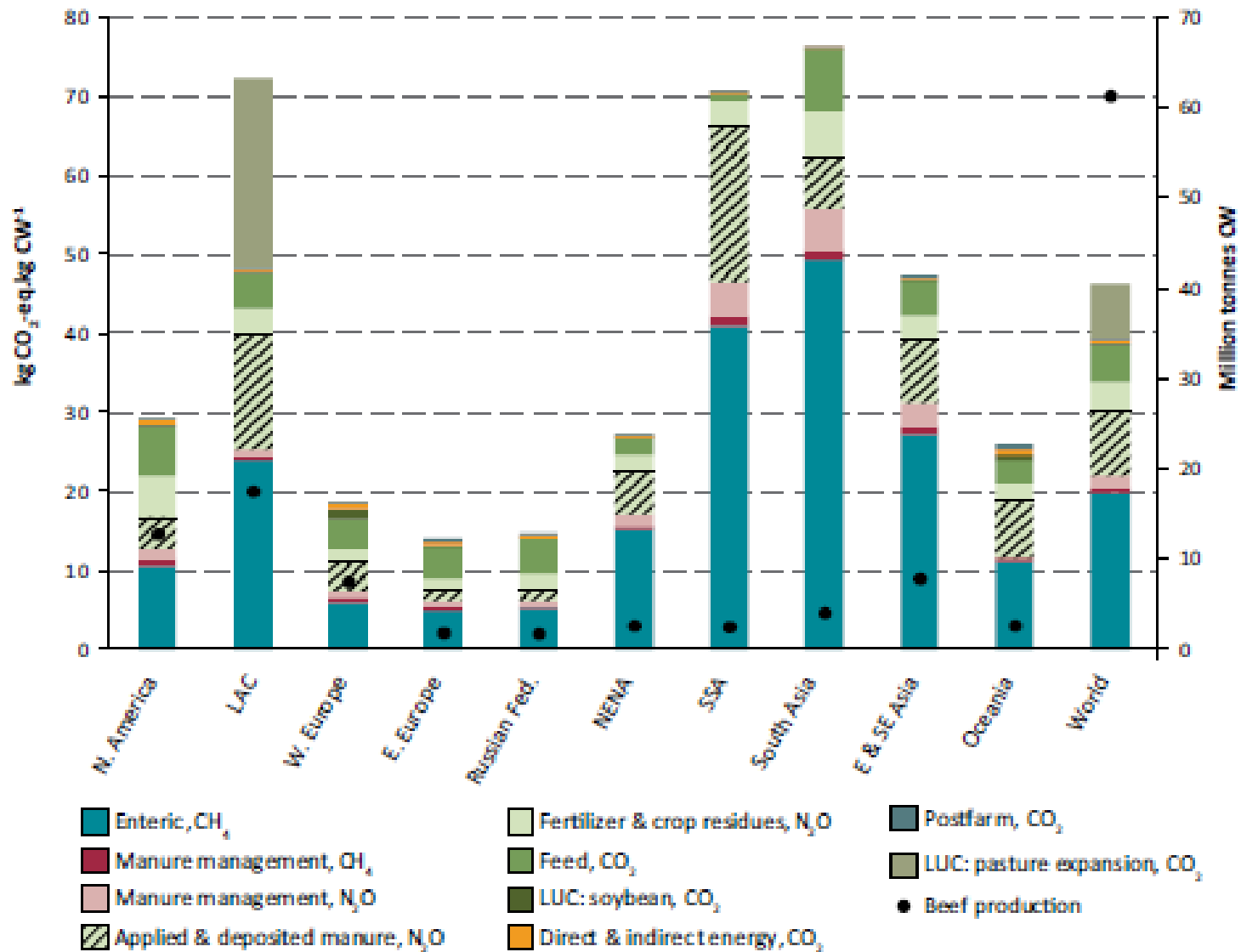


## Skuggarealer för svensk livsmedelskonsumtion?

- Import av kött ca 45 % 800 000 ha
  - Import av foderprotein ca 70 150 000 ?
  - Import av potatis, frukt, grönt ca 50 ? 150 000 ?
  - Övrigt ?
  - Summa mer än 1 miljon ha
- 
- Sverige har gott om vatten
  - Använder inte tillgänglig jordbruksareal



FIGURE 8. Regional variation in beef production and GHG emission intensities



Source: GLEAM.



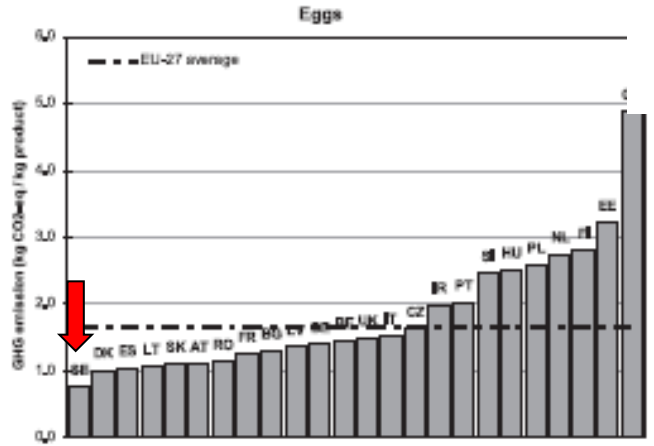
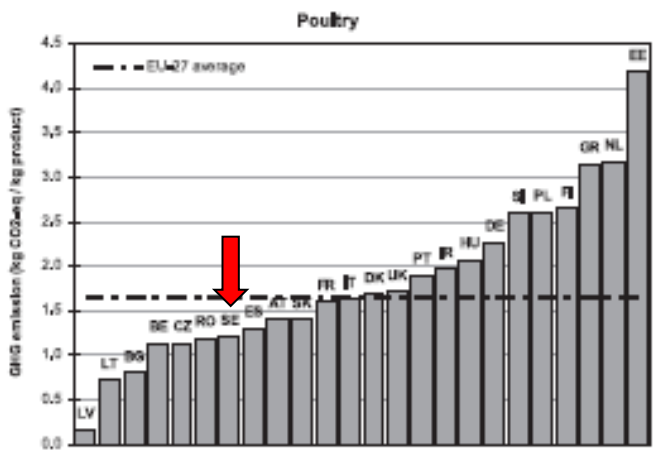
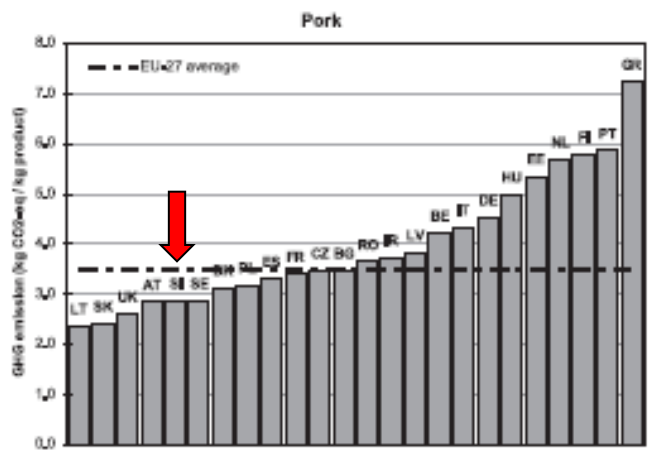
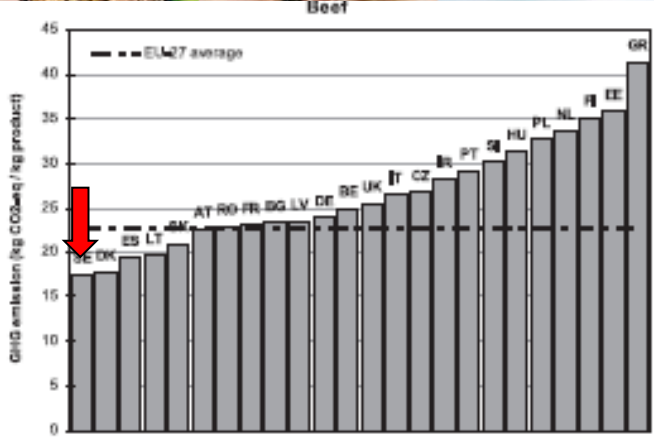
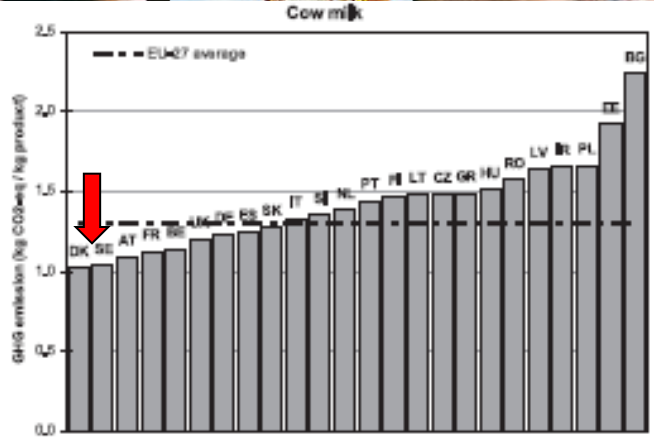


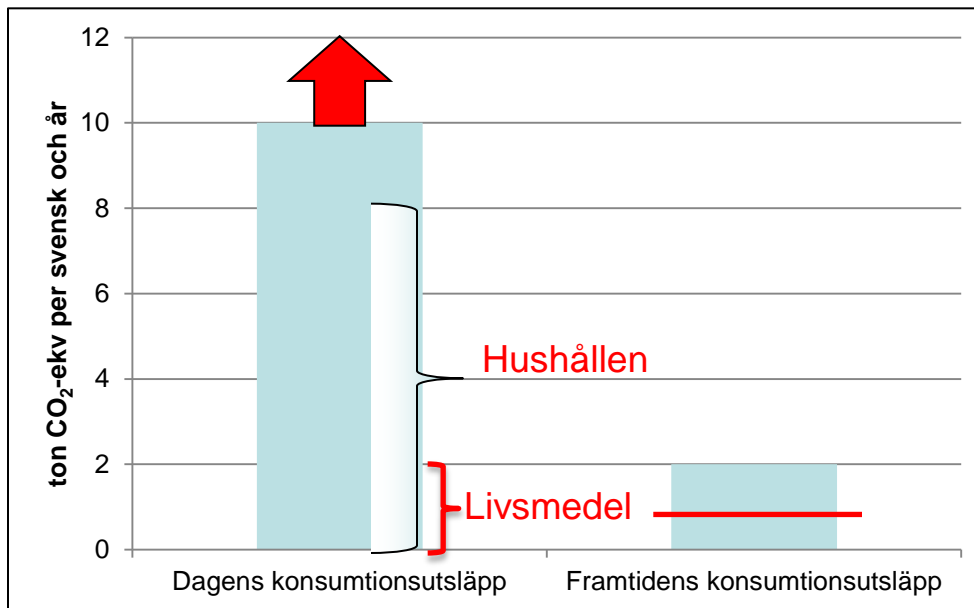
Fig. 5. GHG emissions/kg of animal product for EU member states

J.P. Lesschen et al. / Animal Feed Science and Technology 166–167 (2011) 16–28





## Växthusgasutsläpp och livsmedel



Källa: Naturvårdsverket (2012) Underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050.





## Hur minska utsläppen ytterligare?

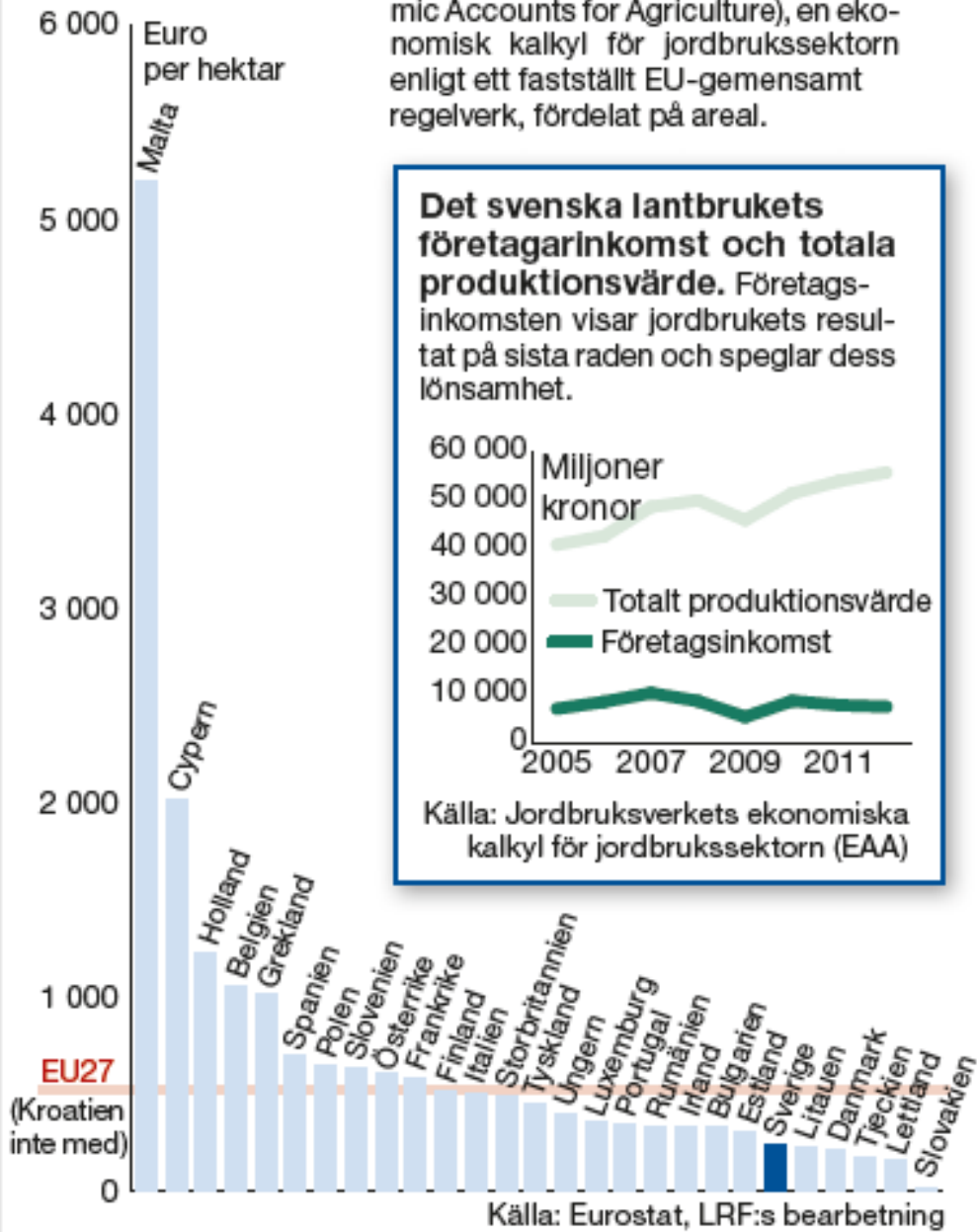
- Behövs ramverk som ändrar kulturen, vårt sätt att tänka. Fossilenergin !!!
- Hur mäta framgång, välfärd, nöjdhet, hållbar utveckling?
- Lantbruksföretagen måste vara lönsamma!
- Skilja på produktion och konsumtion
  - Åtgärder på båda områdena





# Lönsamhet per hektar

Företagarinkomst enligt EAA (Economic Accounts for Agriculture), en ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn enligt ett fastställt EU-gemensamt regelverk, fördelat på areal.





## Hur minska utsläpp från produktionen?

- Effektivisera: Diesel, el, kväve
- Fossilfritt jordbruk
- Mer närproducerat proteinfoder
- Se till att enmagade djur äter alla mat- och industrirester
- Avel på metanavgång, mer snabbväxande djur
- Binda kol i beten, agroforestry, beta mulljordar, växtföljder
- Använda Norrland, mycket vatten.
  - 1 ha med betesdjur ersätter 1,5 ha ifrån importländer, litet läckage. Betala mer för detta.





## Tre områden

### Nya vanor

- Små investeringar
- Kan göras omedelbart
- Görs hela tiden

### Ny teknik

- Investeringar
- När tillfälle bjuds
- Räkna på kostnad över livscykeln

### Nya strategier

- Stor investering
- Görs sällan
- Räkna på kostnad över livscykeln







## Netto utsläpp från beef vid olika kolbindning i mark

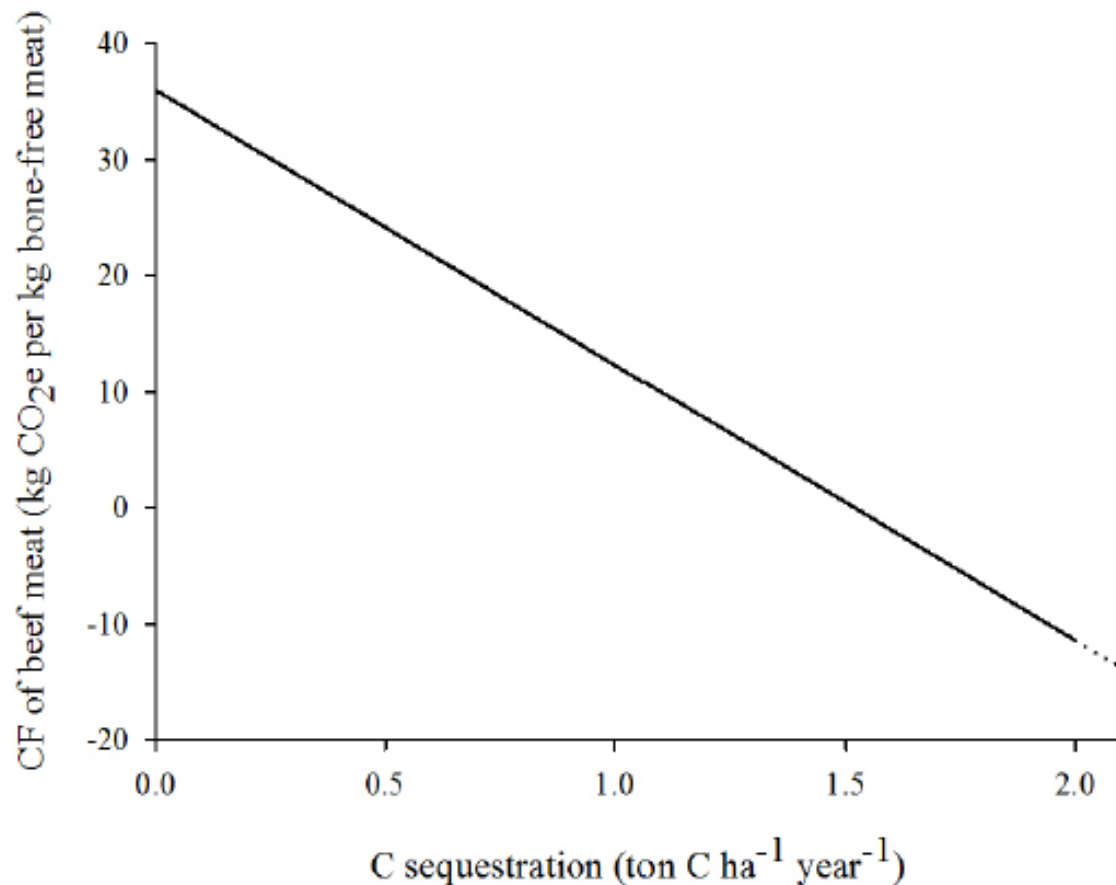
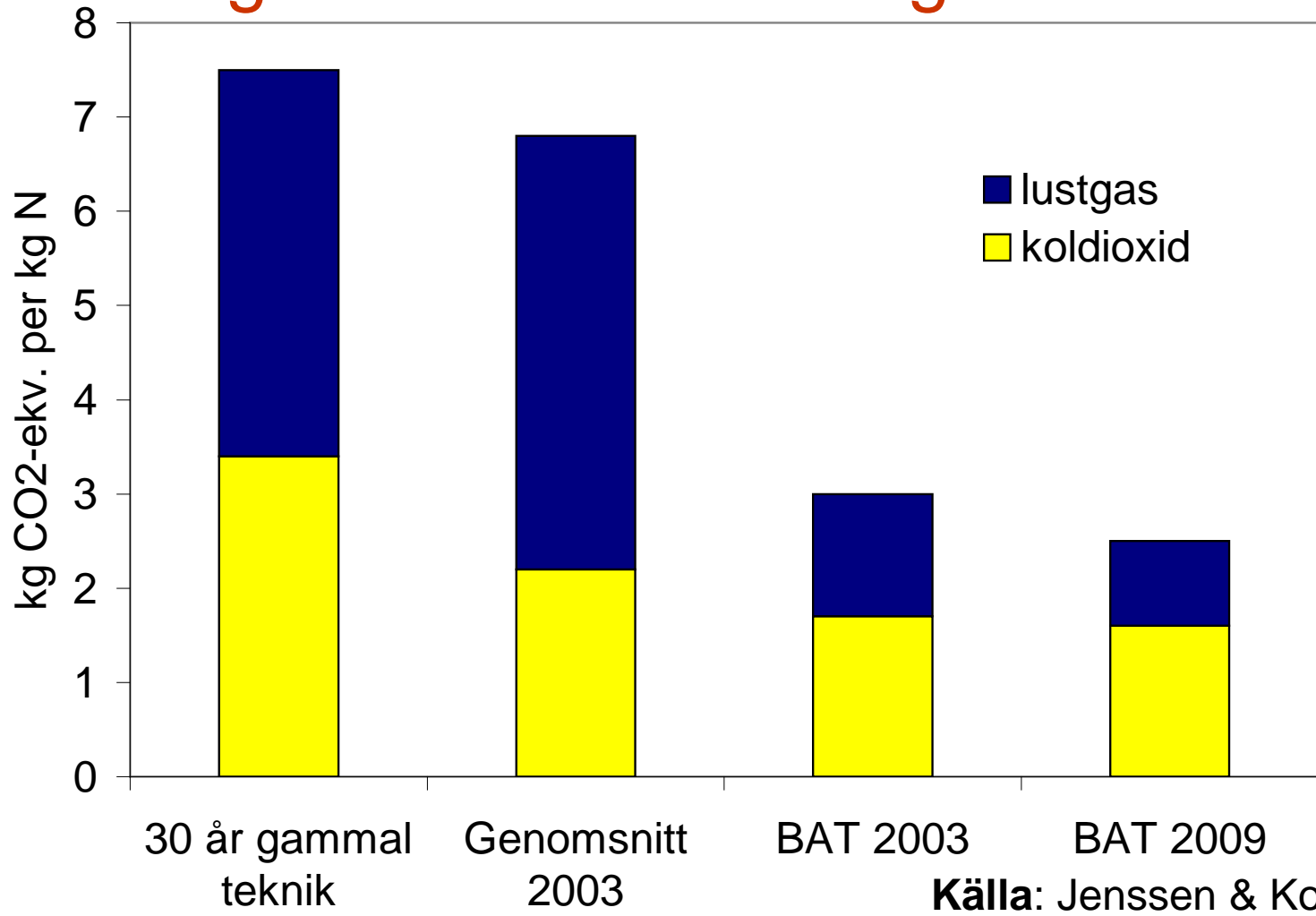


Figure 18. CF of beef for different levels of assumed carbon sequestration in soils.





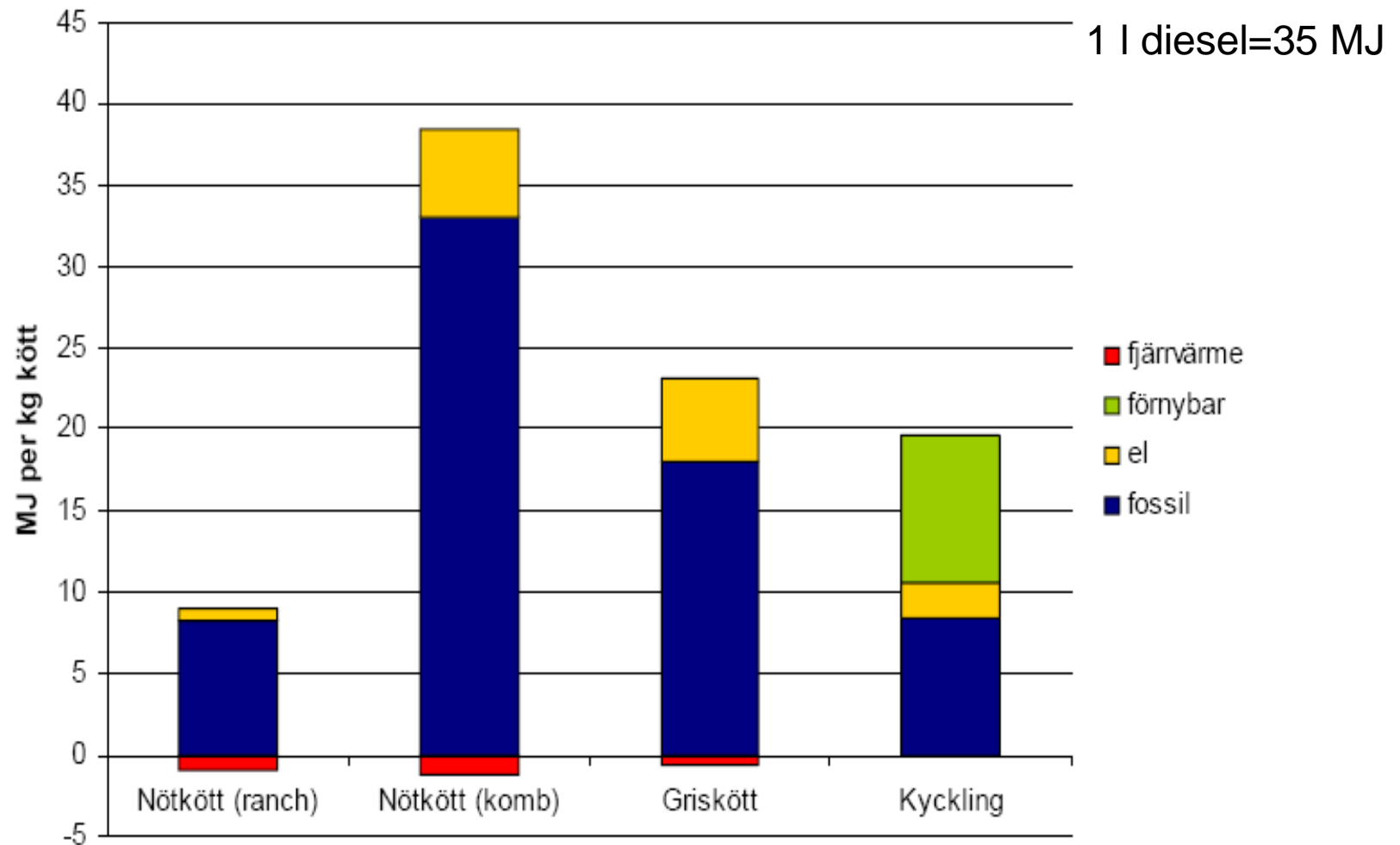
# Växthusgaser från tillverkning av ammoniumnitrat



Källa: Jenssen & Kongshaug, 2003



# Energianvändning för primärproduktion av ett kg kött



Källor: Maten och Miljön, LRF, 2002  
Cederberg & Nilsson 2004, SIK-Rapport 718





## Minska i konsumtionen

- Rekommenderad kost
- Arbeta med hela kedjan
- Säkra ursprungsmärkning
- Minska svinn
- Välja svenskt

